

УДК 35:341.233.1+351.82

Т. О. Куренна, аспірант кафедри економічної політики Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Уточнено загальне поняття фінансового контролю. Виявлено структурні елементи фінансового контролю в аграрному секторі економіки. Ідентифіковано суб'єкти зовнішнього і внутрішнього фінансового контролю, визначено види державного фінансового контролю і стан фінансового контролю в аграрному секторі економіки.

Ключові слова: аграрний сектор економіки; фінансовий контроль; Рахункова палата України; Державна фінансова інспекція України; відомчий контроль.

Clarified the general concept of financial control. The structural elements, exercise financial control in agriculture. Identify the subject of the external and internal financial control in agriculture. Determine and the status of financial control in agriculture.

Key words: agricultural sector; financial control; the Accounting Chamber of Ukraine; the State Financial Inspection of Ukraine; institutional control.

Постановка проблеми (постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями). Соціально-економічні перетворення останніх років спричинили корінні зміни в умовах функціонування суб'єктів господарювання і стали передумовою істотних змін умов здійснення фінансового контролю. Основним інструментом, за допомогою якого можна дати оцінку економічності й ефективності діяльності, перевірити рівень досягнення програмних цілей розвитку аграрного сектора економіки, є контроль.

Аналіз організаційних змін, події у сфері економічного контролю останніми роками свідчать про поділ і поглиблення контрольних функцій і контрольних повноважень, що відобразилося у формуванні спеціалізованих контрольних органів, розширенні сфер економічного контролю, визначенні та законодавчому закріпленні форм і методів контрольних заходів.

Практика реформування економіки сільського господарства, зміна пріоритетних напрямів розвитку диктують необхідність упровадження нових форм організації контрольної роботи, посилення контролю за діяльністю підприємств і достовірністю даних їх звітності.

У теоретичному аспекті питання контрольної-ревізійної роботи опрацьовані далеко не в повному обсязі. До цих пір не визначено правові основи ревізії, питання координації та впорядкування дій у сфері контролю, що негативно позначається на ефективності контрольної діяльності. Теоретична визначеність у цих питаннях має основоположне значення для вироблення перспективної концепції вдосконалення фінансового контролю. У міру вдосконалення економічного контролю він охоплює нові сторони діяльності суб'єктів господарювання. Різноманітність предметів контролю та обмеженість ресурсів (фінансових, часових, кадрових тощо) на його проведення спонукають до пошуку шляхів раціональної взаємодії різних складових системи (державного, незалежного, внутрішньогосподарчого контролю, зокрема внутрішнього аудиту) під час реалізації контрольної функції.

© Т. О. Куренна, 2013

Розробка адекватних форм взаємодії різних рівнів системи економічного контролю над діяльністю АПК передбачає виявлення спільності в об'єктах і предметах контролю, спадкоємність його напрямів, методів і різновидів, методичних підходів до його організації, розробки стандартів організації й технології контролю, створення системи контролю над якістю роботи контрольних органів.

Як показав аналіз наукових робіт з питань теорії і практики різних видів контролю і ревізії, існують реальні передумови створення єдиної інформаційної системи на основі даних, отриманих окремими органами. Усі існуючі види економічного контролю об'єднує їх контрольна функція, яка реалізується за допомогою виконання загальних умов стосовно конкретного об'єкта контролю. Це, у свою чергу, породжує спільність у напрямках контролю, джерелах інформації і, як наслідок, методах контролю, і свідчить про спадкоємність методичних підходів до його організації.

Таким чином, актуальність проблеми, а також недостатня теоретична і практична розробленість багатьох питань удосконалення організації контролю в сільському господарстві зумовили вибір теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій (аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття). Теоретичною і методичною основою дослідження стали наукові роботи провідних вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів у сфері фінансового контролю: М. Базася, М. Білухи, Ф. Бутиця, Н. Вітвицької, П. Германчука, М. Голованя, С. Калюги, М. Кужельного, Н. Рубан, І. Стефанюка. Не дивлячись на суттєвий внесок науковців у розробку теорії і практики фінансового контролю, недостатньо уваги приділяється питанням подальшого розвитку державного фінансового контролю як системи та підвищення ефективності діяльності його суб'єктів.

Мета статті (формулювання цілей статті (постановка завдання) – визначення поточного стану рівня ефективності фінансового контролю в АПК України.

Відповідно до поставленої мети визначено завдання дослідження: проаналізувати альтернативні думки про економічний зміст поняття “контроль”, що склалися в сучасній літературі; визначити вплив галузевих особливостей на стан контролю в сільському господарстві.

Виклад основного матеріалу (виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів). Фінансовий контроль є важливою функцією держави, що забезпечує умови нормальної роботи фінансової системи. Ринкові умови не скасовують систематичного контролю фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій, установ усіх форм власності, вжиття заходів для відвернення й ліквідації недоліків. Фінансовий контроль об'єктивно властивий і ринковій економіці, він використовується всіма розвинутими країнами тією мірою, яка диктується економічними й політичними завданнями.

Існування фінансового контролю зумовлюється об'єктивним характером фінансів як науки. Становлення і розвиток фінансів були одночасно становленням і розвитком фінансового контролю. Виходячи з функцій, що виконують фінанси, їх можна розглядати як інструмент розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту і створення на цій основі грошових доходів і грошових фондів. Однак грошові доходи і грошові фонди створюються й використовуються не автоматично, а під впливом складних економічних відносин. Цим і обумовлена об'єктивна необхідність фінансового контролю як одного з елементів управління фінансами (поряд із фінансовим плануванням і прогнозуванням, обліком, а також фінансуванням) [1].

Фінансовий контроль як функція управління фінансами – це специфічна професійна діяльність, що реалізується через систему спостереження й перевірки законності та ефективності процесів створення й використання грошових доходів і грошових фондів з метою

оцінки обґрунтованості прийнятих управлінських рішень і результатів їх виконання для досягнення пропорційності та збалансованості розвитку економіки. Таке визначення фінансового контролю дозволяє виявити специфічне місце фінансового контролю серед інших видів контролю з погляду безпосереднього об'єкта контролю – централізованих і децентралізованих грошових фондів, що виступають у формі фінансових ресурсів, – відповідності їх формування і використання обмежувальними параметрами фінансового й економічного розвитку, так і безпосередньої мети здійснення фінансового контролю – сприяння успішній реалізації фінансової політики, ефективному використанню фінансових ресурсів.

Державний фінансовий контроль є невід'ємним і важливим складником державного регулювання економіки, оскільки призначений для забезпечення цього процесу достовірною інформацією про використання господарськими структурами фінансових ресурсів, про ефективність здійсненого регулювання та наявність відхилень від установлених норм, які перешкоджають формуванню, цільовому та ефективному використанню державних фінансових ресурсів, а також дає змогу вжити необхідні заходи для блокування негативних явищ і профілактики їх на майбутнє [2].

Державний фінансовий контроль – різновид фінансового контролю, що здійснюється відповідними органами. Він полягає у встановленні фактичного стану справ щодо дотримання вимог чинного законодавства на підконтрольному об'єкті, спрямований на забезпечення законності, фінансової дисципліни і раціональності в ході формування, розподілу, володіння, використання та відчуження активів, що належать державі, а також використання коштів, що залишаються у суб'єкта фінансових правовідносин у зв'язку з наданими пільгами за платежами до бюджетів, державних позабюджетних фондів та кредитів, отриманих під гарантії Кабінету Міністрів України.

Основна мета державного фінансового контролю полягає в такому:

- 1) виявлення на підконтрольних об'єктах порушень принципів законності, ефективності, доцільності та економії при формуванні й використанні державних фінансових та матеріальних ресурсів, відхилень від прийнятих норм, стандартів на найбільш ранній стадії;
- 2) запобігання фінансовим правопорушенням;
- 3) притягнення винних до відповідальності, забезпечення відшкодування заподіяних збитків;
- 4) вжиття заходів щодо запобігання таким порушенням у майбутньому.

Завданням державного фінансового контролю є забезпечення законності, ефективності, фінансової дисципліни і раціональності під час формування, розподілу, володіння, використання та відчуження активів, що належать державі.

Розрізняють види державного фінансового контролю, що класифікуються за певними ознаками: залежно від часу проведення, за інформаційним забезпеченням, залежно від характеру взаємовідносин суб'єкта та об'єкта, за формами здійснення.

Залежно від часу проведення державний фінансовий контроль поділяється на [3]:

- попередній – контроль, який здійснюється суб'єктами державного фінансового контролю на етапі розгляду і прийняття управлінських рішень та проведення операцій з фінансовими і матеріальними ресурсами, іншими активами об'єктів державного фінансового контролю з метою запобігання порушенням фінансового, в тому числі бюджетного, законодавства;
- поточний – контроль, який здійснюється суб'єктами державного фінансового контролю під час реалізації управлінських рішень та здійснення операцій з фінансовими активами за оперативною інформацією з метою дотримання вимог законодавства та інших нормативно-правових актів України, на підставі яких виконуються управлінські рішення об'єктами державного фінансового контролю;

– наступний (ретроспективний) – контроль, який здійснюється суб'єктами державного фінансового контролю після закінчення реалізації управлінських рішень і здійснення операцій з фінансовими активами за результатами фінансово-господарської діяльності та/або після закінчення деякого проміжку часу (але не частіше, ніж це встановлено законодавством України) об'єктами державного фінансового контролю з метою виявлення фінансових недоліків і порушень, прийняття управлінських рішень щодо виправлення ситуації та притягнення до відповідальності винних осіб відповідно до законодавства.

Система контролю в аграрному секторі АПК включає чинники, що впливають на зростання його суспільного значення. Дослідження видів і форм контролю дало змогу ідентифікувати суб'єкти зовнішнього й внутрішнього контролю та відокремити його ініціаторів і виконавців.

Класифікацію контролю в аграрному секторі АПК за видами наведено на рис. 1.

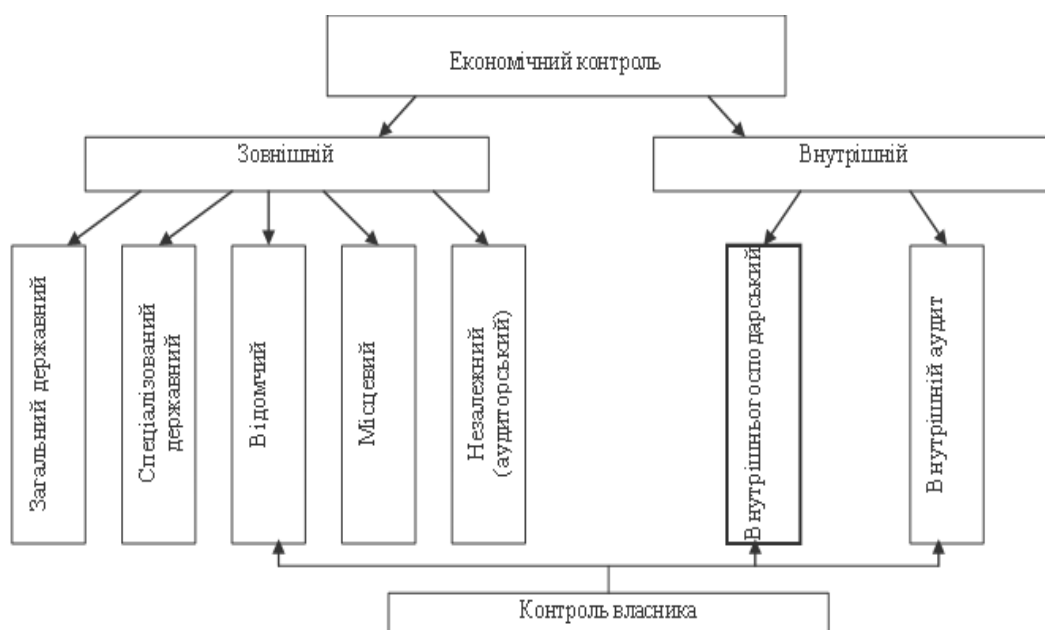

Рис. 1. Класифікація контролю в АПК

Відповідно до чинного законодавства в Україні вищим органом державного фінансового контролю АПК України є Рахункова палата.

До основних функцій контролю в АПК Рахункової палати належать [4]:

- контроль за доходами та видатками Державного бюджету України;
- визначення ефективності використання коштів Державного бюджету України органами державної виконавчої влади всіх рівнів, бюджетними та іншими установами (включаючи установи, розміщені за кордоном);
- оперативний контроль за виконанням Державного бюджету України в поточному році;
- комплексна ревізія і тематичні перевірки окремих розділів і статей Державного бюджету України, позабюджетних фондів;
- контроль ефективності управлінських дій щодо державних коштів, незалежно від того, відображені вони в Державному бюджеті України на відповідний рік чи ні;

- контроль фінансово-господарської діяльності державних підприємств і підприємств, де є значна або переважна частка державного майна;
- контроль за ефективністю діяльності Національного банку України;
- контроль стану державного боргу України з розробкою відповідних пропозицій щодо його скорочення;
- експертиза проектів законів, у тому числі проекту закону України про Державний бюджет України на відповідний рік, чинних законів України, постанов Верховної Ради України, постанов і розпоряджень Кабінету Міністрів України, міжнародних договорів України, програм і документів, зміст яких належить до сфери фінансових питань;
- аналіз порушень і відхилень у бюджетному процесі, підготовка пропозицій щодо ліквідації порушень, удосконалення бюджетного, фінансового, податкового і митного законодавства, підвищення рівня доходів до бюджетів усіх рівнів та покращання стану платіжної дисципліни;
- методологічне й нормативне забезпечення діяльності органів державного фінансового контролю, перевірка та аналіз результатів їхньої діяльності, надання допомоги з питань змісту контролю [4];
- координація взаємодії суб'єктів державного фінансового контролю та безпосередня взаємодія з правоохоронними органами;
- розробка стандартів проведення контрольно-ревізійних заходів і експертно-аналітичної діяльності та їх уніфікація;
- створення та ведення єдиної електронної інформаційної бази державного фінансового контролю;
- співробітництво з контрольними органами іноземних держав та міжнародними організаціями, укладення з ними відповідних угод;
- надання консультативних послуг органам державного фінансового контролю з питань, що належать до їхньої компетенції.

Головним органом суб'єктів державного фінансового контролю в аграрному секторі економіки, які здійснюють зовнішній фінансовий контроль, є Державна фінансова інспекція згідно з указом Президента України № 499/2011 від 23 квітня 2011 р. (колишня Державна контрольно-ревізійна служба) [3].

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України “Про утворення територіальних органів Державної фінансової інспекції” від 20.07.2011 № 765 утворено як юридичні особи публічного права територіальні органи Державної фінансової інспекції шляхом перетворення територіальних органів Головного контрольно-ревізійного управління. Територіальні органи Головного контрольно-ревізійного управління, які перетворились, продовжили виконувати свої повноваження до передачі таких повноважень територіальним органам [5].

Вищий і головні органи державного фінансового контролю виконують координаційні функції та методологічне забезпечення роботи суб'єктів державного фінансового контролю в межах системи державного фінансового контролю АПК як безпосередньо, так і через відповідні територіальні органи державної виконавчої влади згідно з підпорядкуванням, визначеним законодавством.

Повноваження органів Державної фінансової інспекції України з контролю за дотриманням бюджетного законодавства [6].

А. До повноважень органів Державної фінансової інспекції України з контролю за дотриманням бюджетного законодавства належить здійснення контролю за:

- 1) цільовим та ефективним використанням коштів державного бюджету та місцевих бюджетів (включаючи проведення державного фінансового аудиту);
- 2) цільовим використанням і своєчасним поверненням кредитів (позик), одержаних під державні (місцеві) гарантії;

3) достовірністю визначення потреби в бюджетних коштах при складанні планових бюджетних показників;

4) відповідністю взятих бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів відповідним бюджетним асигнуванням, паспортів бюджетної програми (у разі застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі);

5) веденням бухгалтерського обліку, а також складанням фінансової і бюджетної звітності, паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання (у разі застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі), кошторисів та інших документів, що застосовуються в процесі виконання бюджету;

б) станом внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в розпорядників бюджетних коштів.

В. Державна фінансова інспекція України щомісячно подає Верховній Раді України, Кабінетові Міністрів України та Міністерству фінансів України звіти про узагальнені результати контролю за дотриманням бюджетного законодавства.

При здійсненні фінансового контролю Державна фінансова інспекція України досліджує ряд питань:

- законність використання державних ресурсів;
- цільове використання державних ресурсів;
- ефективність використання державних ресурсів;
- правильність ведення бухгалтерського обліку;
- достовірність фінансової звітності.

Внутрішній (відомчий) державний фінансовий контроль в АПК здійснюється структурними підрозділами Міністерства аграрної політики та продовольства України, нині – Управлінням внутрішнього аудиту, структурними підрозділами підпорядкованими установам Міністерства аграрної політики та продовольства України (Департамент харчової промисловості, Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України, Український державний фонд підтримки фермерських і селянських господарств) та відповідними підрозділами головних регіональних управлінь агропромислового розвитку.

Зазначені підрозділи внутрішнього фінансового контролю в галузі АПК створені з метою:

– забезпечення виконання головними розпорядниками бюджетних коштів бюджетних програм у межах бюджетних призначень, згідно із законом про Державний бюджет України на відповідний рік;

– дотримання цілей та завдань виконання бюджетних програм і спрямування бюджетних коштів, визначених у паспортах бюджетних програм на відповідний рік;

– забезпечення ефективності та економності використання бюджетних коштів відповідальними виконавцями в системі головних розпорядників бюджетних коштів;

– забезпечення правильності й достовірності ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності головним розпорядником бюджетних коштів;

– виявлення фактів порушення фінансового законодавства (фінансових правопорушень), в тому числі бюджетного, під час прийняття управлінських рішень та здійснення фінансових операцій з бюджетними коштами.

У разі виявлення фактів порушення фінансового законодавства, в тому числі бюджетного, повідомлення про це направляється до керівника центрального органу виконавчої влади, якому підпорядковується контрольна служба.

Державна фінансова інспекція є центральним органом державної виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через міністра фінансів України, головним органом суб'єктів внутрішнього державного фінансового

контролю. Вона складається з Головного контрольно-ревізійного управління України, контрольно-ревізійних управлінь в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі, контрольно-ревізійних підрозділів (відділів, груп) у районах, містах і районах у містах з районним поділом.

До функцій Державної фінансової інспекції України у сфері державного фінансового контролю АПК належать [4]:

- координація, організація і перевірка стану діяльності суб'єктів внутрішнього державного фінансового контролю;
- контроль за законністю, ефективністю і цільовим використанням бюджетних коштів кожним розпорядником і їх одержувачем;
- здійснення заходів внутрішнього державного фінансового контролю в системі державної виконавчої влади за власними планами та дорученнями Президента України, Кабінету Міністрів України, міністра фінансів України, а також контрольних заходів щодо об'єктів згідно із законом за дорученням Верховної Ради України, Рахункової палати та правоохоронних органів у випадках, визначених Конституцією України та законодавчими актами;
- у випадках виявлення фінансових порушень вжиття заходів щодо їх усунення, а у випадках фінансових порушень з ознаками діянь, які передбачають кримінальну відповідальність – передача відповідних матеріалів за належністю для прийняття рішень згідно з законодавством;
- інформування відповідних суб'єктів виконавчої влади та Рахункової палати про факти виявлених порушень;
- накладення адміністративних та фінансових стягнень, а також прийняття рішень про відшкодування до бюджету донарахованих платежів, відрахувань, фінансових санкцій та пені, незаконно отриманих або витрачених бюджетних коштів у випадках, передбачених законодавством;
- здійснення контрольних заходів щодо усунення виявлених фінансових правопорушень, причин та умов, що їх породжують;
- звернення в інтересах держави до суду;
- розробка стандартів внутрішнього державного фінансового контролю в системі органів державної виконавчої влади;
- координація діяльності суб'єктів внутрішнього державного фінансового контролю в системі органів державної виконавчої влади, перевірка та аналіз результатів їхньої роботи, навчання працівників цих служб.

На виконання ст. 26 Бюджетного кодексу України, Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю та Плану заходів з її реалізації Кабінетом Міністрів України затверджено постанову від 28.09.2011 № 1001 “Деякі питання утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їхніх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади” [7].

Відповідно до підпункту 1 пункту 2 цієї постанови керівники міністерств, інших центральних органів виконавчої влади з 1 січня 2012 р. мають забезпечити утворення та функціонування підрозділів внутрішнього аудиту в межах граничної чисельності працівників міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органах шляхом реорганізації контрольно-ревізійних підрозділів, що нині діють у системі міністерств, інших центральних органів виконавчої влади.

Крім того, згідно з підпунктом 2 пункту 2 постанови № 1001 запровадження внутрішнього аудиту з 1 січня 2012 р. передбачено в бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади.

Розуміючи, що проведення внутрішнього аудиту неможливе без відповідного нормативного підґрунтя, Держфінінспекцією України як органом, уповноваженим здійснювати реформи у сфері державного внутрішнього фінансового контролю, розроблено та Міністерством фінансів України затверджено: Стандарти внутрішнього аудиту (наказ Міністерства фінансів України від 04.10.2011 № 1247 “Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту” зареєстровано в Мін’юсті 20.10.2011 за № 1219/19957), які стануть інструктивним базисом внутрішнього аудиту; в них враховано ключові положення Міжнародних професійних стандартів внутрішнього аудиту [8].

Агропромислове виробництво належить до досить складного виробництва національної економіки. Діяльність АПК впливає на продовольчу безпеку громадян і держави та на економічні показники діяльності держави. Адже надходження від аграрної галузі до державної скарбниці, її загальний внесок до бюджету в кожній державі свідчать про рівень ефективності роботи відповідних міністерств і відомств.

Внутрішній (відомчий) державний фінансовий контроль в АПК здійснюється структурними підрозділами Міністерства аграрної політики та продовольства України, нині – Управлінням внутрішнього аудиту, структурними підрозділами підпорядкованими установам Міністерства аграрної політики та продовольства України (Департамент харчової промисловості, Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України, Український державний фонд підтримки фермерських і селянських господарств) та відповідними підрозділами головних регіональних управлінь агропромислового розвитку.

Основні контрольні функції органів відомчого фінансового контролю галузі агропромислового комплексу за діяльністю суб’єктів господарювання мають ґрунтуватися на здійсненні ревізій і перевірок, узагальненні їхніх результатів, розробці заходів, спрямованих на усунення й відвернення фінансових порушень. Вони мають передбачати перевірку законного, цільового й ефективного витрачання коштів бюджетів усіх рівнів і державних цільових фондів, збереження майна державних, колективних і приватних підприємств, достовірності бухгалтерського обліку та фінансової звітності, цільового використання і своєчасності повернення валютних кредитів, бюджетних і позабюджетних позик, а також позик і кредитів, гарантованих бюджетними коштами, поповнення дохідної частини бюджетів і державних цільових фондів, дотримання розрахункової дисципліни.

Найбільшу увагу органи відомчого контролю приділяють виявленню фінансових порушень, пов’язаних із використанням бюджетних ресурсів. За рахунок ефективних заходів держави, спрямованих на вдосконалення економічних механізмів державного регулювання аграрної економіки, обсяги прямої бюджетної підтримки сільського господарства щороку зростають, що значною мірою позитивно впливає на фінансовий стан сільськогосподарських підприємств. Відомчий контроль за програмою бюджетної підтримки сільськогосподарських товаровиробників є пріоритетним, і він підтверджується відповідними нормативними актами.

Метод контролю, в тому числі відомчого, має поєднувати різні прийоми та способи вивчення й узагальнення суті явищ, процесів, фактів, які стосуються підприємницької діяльності. Виокремлено методичні прийоми і способи відомчого контролю, що є складовими його методу.

Як показує практика, найпоширенішими прикладними методами відомчого контролю є документальний і фактичний. У разі їх застосування контролюючий має змогу одержати конкретну, документально підтверджену інформацію про дотримання вимог фінансової дисципліни, стан бухгалтерського обліку, наявність і рух товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів тощо.

Встановлено, що структуризація методів контролю дає можливість розподілити їх на такі групи: логічні (як правило, це документальний контроль), технічні (інвентаризація, лабораторні аналізи, контрольні заміри тощо), логічно-аналітичні (контрольно-аналітичні прийоми), організаційно-візуальні (спостереження, анкетування) [5].

У системі контролю сільськогосподарських підприємств поряд із загальними методичними прийомами досліджень, що мають універсальне значення, застосовують також спеціальні, властиві лише господарським процесам і операціям у цій галузі економіки. Так, під час контрольних перевірок, які здійснюються в ході технологічного процесу в сільськогосподарському виробництві, виділяють контрольне збирання врожаю, контрольний удій молока та ін.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Державний фінансовий контроль є невід'ємним і важливим складником державного регулювання АПК, оскільки призначений для забезпечення цього процесу достовірною інформацією про використання господарськими структурами фінансових ресурсів, про ефективність здійсненого регулювання та наявність відхилень від установлених норм, які перешкоджають формуванню, цільовому та ефективному використанню державних фінансових ресурсів, а також дає змогу вжити необхідні заходи для блокування негативних явищ і профілактики їх на майбутнє [9].

На нашу думку, якщо державна підтримка в агропромисловому комплексі буде супроводжуватись високоефективним контролем, аграрії зможуть опанувати більш високий рівень ефективності на рівні як внутрішнього, так і зовнішнього ринків.

Список використаних джерел:

1. Білуха М. Стандарти державного фінансового контролю / М. Білуха // Бухгалтерський облік і аудит. – 2003. – №11. – С. 45–48.
2. Гончаров В. Н. Перспективы аграрного сектора экономики при вступлении Украины в ВТО / В. Н. Гончаров, А. В. Бондарчук // Сборник научных трудов Луганского НАУ. Серия : Экономические науки. – 2008. – № 85. – С. 63–68.
3. Положення про Державну фінансову інспекцію України : Указ Президента України від 23.04.2011 № 499/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 31. – Ст. 11.
4. Про Рахункову палату : Закон України від 11.07.1996 № 315/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. –1998. – № 24. – Ст. 137.
5. Про утворення територіальних органів Державної фінансової інспекції : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.07.2011 № 765 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 55. – Ст. 2204.
6. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України та деяких інших законодавчих актів України : Закон України від 07.07.2011 № 3614-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2012. – № 9. – Ст. 63.
7. Деякі питання утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
8. Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту : наказ Міністерства фінансів України від 04.10.2011 № 1247 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
9. Бюджетний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50–51. – Ст. 572.